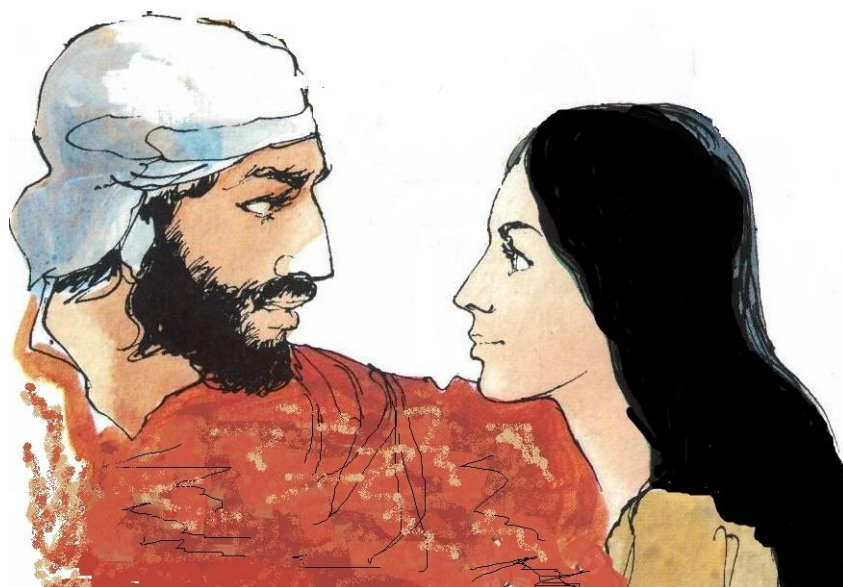

„JOSEF V BIBLICKÝCH ČASECH
I V ZRCADLE NAŠÍ DOBY“

LAPBOOK - METODIKA

Obsah

CO JE LAPBOOK?	3
Úvod 3	
<i>Lapbook je rozdělen na dvě základní části:.....</i>	4
1. TŘI POHLEDY NA JOSEFA	5
<i>Návod na tvorbu lapbooku:.....</i>	5
1.1. JOSEF V BIBLI	8
1.1.1. Josef a Marie - Snoubenec.....	8
<i>Výklad dle Daniela J. Harringtona: .....</i>	8
<i>Náměty na zamyšlení: .....</i>	8
<i>Ptejte se dětí:.....</i>	8
1.1.2. Josef a Ježíš - otec.....	9
<i>Výklad dle Silvana Fausti – Sacra Pagina .....</i>	9
<i>Náměty na zamyšlení: .....</i>	9
<i>Ptejte se dětí:.....</i>	9
1.1.3. Josef a Bůh – dítě Boží.....	9
<i>Výklad dle Daniela J. Harringtona .....</i>	9
<i>Náměty na zamyšlení: .....</i>	10
<i>Ptejte se dětí:.....</i>	10
1.2 JAKÝ BYL JOSEF	10
1.2.1. Josef a Marie - Snoubenec.....	10
<i>Povídejte si s dětmi o tom, jaké vlastnosti se u Josefa projeví, když: .....</i>	10
1.2.2. Josef a Ježíš - otec.....	11
<i>Povídejte si s dětmi o tom, jaké vlastnosti se u Josefa projeví, když: .....</i>	11
1.2.3. Josef a Bůh – dítě Boží.....	11
<i>Povídejte si s dětmi o tom, jaké vlastnosti se u Josefa projeví, když: .....</i>	11
1.3. JOSEF JAKO ZDROJ INSPIRACE.....	12
1.3.1. Josef a Marie – snoubenec.....	12
1.3.2. Josef a Ježíš - otec.....	12
1.3.3. Josef a Bůh – dítě Boží.....	12
1.4. MODLITBA	12
2. JOSEF V ZRCADLE NAŠÍ DOBY	13
NÁVOD NA TVORBU LAPBOOKU:	13
2.1. Svatý Josef – PATRON A OCHRÁNCE	14
2.2. VYOBRAZENÍ svatého Josefa	15
2.3. PAMÁTKY ZASVĚCENÉ svatému Josefovi	15

CO JE LAPBOOK?

- ☆ Lapbook je interaktivní 3D kniha, encyklopedie či sešit, který tvoří samy děti. Obsahuje ucelené informace, zajímavosti, myšlenky na dané téma. Během jeho tvorby, kdy děti hledají zajímavosti, stříhají, lepí atd., si osvojují zvolené téma a získávají potřebné vědomosti či si ujasňují své myšlenky a postřehy.
- ☆ Lapbook lze využít jednorázově nebo jej doplňovat v průběhu delšího časového úseku (např. během celého školního roku).
- ☆ Tvorba lapbooku přináší příležitost, kdy můžeme s dětmi strávit velmi tvůrčí čas, při kterém děti jen nememorují informace, ale hledají poznatky, třídí je, přemýšlí nad nimi a zpracovávají do konečné podoby. Zároveň procvičují jemnou motoriku a prohlubují své estetické cítění.

ÚVOD

Tento lapbook se věnuje svatému Josefovi, jak ho známe z Bible i jak ho vnímáme v dnešní době. Děti se budou při tvorbě lapbooku zamýšlet nad biblickými texty, nad vlastnostmi Josefa, nad inspirací, která pro nás z jeho skutků vyplývá, i nad modlitbou. Dozví se tak, koho je svatý Josef patronem, jak bývá znázorňován a které kostely a kapličky jsou tomuto světci zasvěceny.

Cílem je podat dětem potřebné informace o svatém Josefovi a zároveň otevřít prostor pro hluboké rozjímání jeho života a poselství, které z něj vyplývají.

Je vhodný pro všechny věkové skupiny. Můžete jej tvořit s různě starými dětmi a upravovat podle věku. Samotná tvorba není náročná, s vaší pomocí ji zvládnou i děti mladšího školního věku a starší děti se při ní nudit nebudou. Věkové rozlišení může nastat u obsahové stránky, kdy se staršími dětmi můžeme jít do větší hloubky nabízených témat a klást složitější otázky, které budou mít větší přesah do jejich osobního života.

Můžete jej tvořit i společně celá rodina (skupina, třída apod.) a věnovat se jednotlivým částem každý podle svého zájmu a do své vlastní hloubky.

Lze jej rozložit do většího časového celku – na několik setkání.

Nechte děti, aby si lapbook tvořily samostatně. Nevadí, pokud obrázky či vystřižené části nebudou dokonalé. Cílem není výstavní podoba lapbooku, ale proces tvorby, při které budou děti nad danými tématy přemýšlet a diskutovat.

Můžete jej tvořit přesně podle návodu nebo využít pouze jako inspiraci a vytvořit si vlastní zcela podle svých představ.

Lapbook je rozdělen na dvě základní části:

1. *Tři pohledy na Josefa:*

- ✧ Josef v Bibli
- ✧ Jaký byl Josef
- ✧ Josef jako zdroj inspirace
- ✧ Modlitba

Každý část obsahuje tři pohledy na Josefa:

- ✧ Josef a Marie - snoubenec
- ✧ Josef a Ježíš - otec
- ✧ Josef a Bůh - dítě Boží

2. *Josef v zrcadle naší doby:*

- ✧ Svatý Josef patron a ochránce
- ✧ Vyobrazení svatého Josefa
- ✧ Památky zasvěcené svatému Josefovi

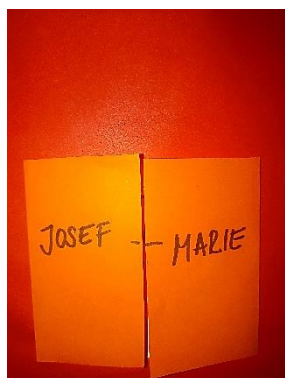
1. TŘI POHLEDY NA JOSEFA

Na Josefa je tu nazíráno ze třech různých pohledů především na jeho životní role - Josef jako manžel (Josef a Marie), Josef jako otec (Josef a Ježíš) a Josef jako dítě Boží (Josef a Bůh). Jednotlivé činnosti jsou pro všechny tři části stejné, liší se vždy jen daným pohledem na postavu Josefa. Inspiraci, jak s dětmi při práci mluvit, na co se ptát a další myšlenky k přemýšlení naleznete v následujících kapitolách – **1.1 Josef v Bibli, 1.2 Jaký Josef byl?, 1.3 Josef jako zdroj inspirace a 1.4. Modlitba.**

Návod na tvorbu lapbooku:

Pomůcky: tvrdý papír, barevné papíry, tužky, pastelky, fixy, lepidlo, lepicí páska

1. Papír přehněte na tři stejně velké části.
2. Tyto části můžete odlišit barevným papírem.
3. Na první část napište název *Josef a Marie – snoubenec*, na druhý *Josef a Ježíš – otec* a na třetí *Josef a Bůh – dítě Boží*.
4. Doprostřed každé části nalepte obrázek, který bude znázorňovat nadpis každé části – Josef a Marie, Josef a Ježíš, Josef a Bůh. Obrázek si děti samy namalují podle své představy. Starší mohou používat jen symboly.

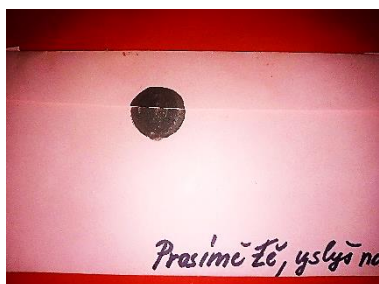
5. Na obrázek nalepte otevírací okénko. Na každou část okénka napište postavy, které jsou na daném obrázku (Josef – Marie, Josef – Ježíš, Josef – Bůh). Bavte se s dětmi o tom, co o daných postavách a jejich vzájemném vztahu vědí.

6. Předložte dětem tři biblické texty a nechte je rozhodnout, do které části lapbooku patří. Který z nich vyjadřuje vztah Josef – Marie, který patří k Josefovi a Ježíši a který vyjadřuje vztah Josefa a Boha. Dané úryvky můžete dětem vytisknout nebo si je mohou samy najít v Bibli a přepsat na papír. Texty se nemusí ani shodovat s těmi, které vám nabízíme, měly by jen odpovídat daným třem rolím Josefa. Biblické úryvky napište na úzké pruhy papíru a smotejte je do ruličky, jako svitek a část přilepte do lapbooku, tak aby se dal rozvinout. Podrobnosti k práci s biblickými texty naleznete níže v kapitole **Josef v Bibli**.

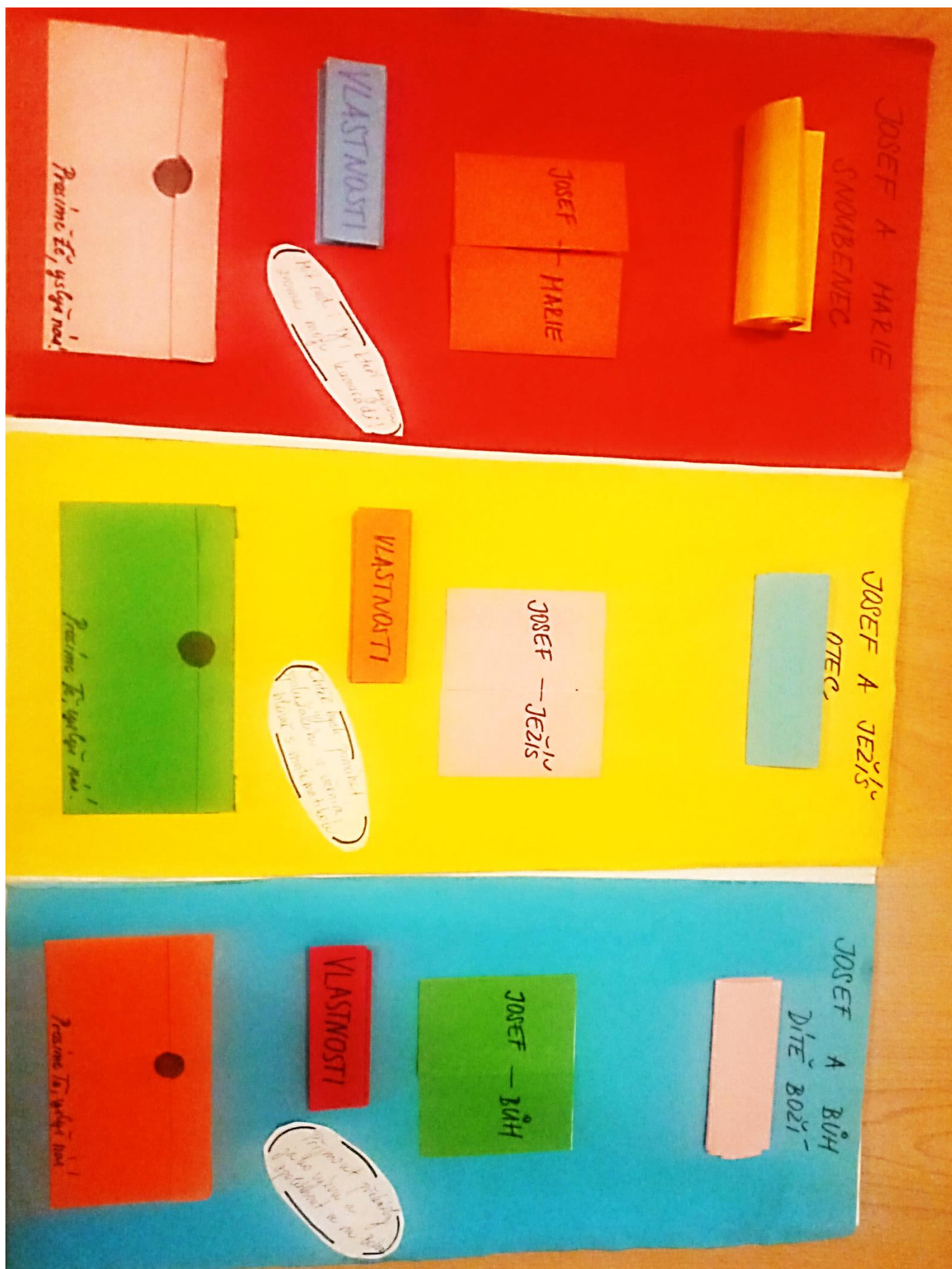
7. Jaký Josef byl? Zamyslete se s dětmi nad postavou Josefa. (Podrobnosti k této části naleznete v kapitole **Jaký Josef byl?**) Vlastnosti, ke kterým dojdete, napište do papírové harmoniky. Do jednotlivé přeložené části napište vždy jednu Josefovou vlastnost.

8. Přemýšlejte s dětmi nad tím, čím vám mohou být Josefovy vlastnosti či jeho postoje v jeho třech životních rolích inspirací. V čem ho můžete následovat? (Podrobnosti k této části naleznete v kapitole **Josef jako zdroj inspirace**). Své myšlenky zaznamenejte do oválek a nalepte je do příslušné části lapbooku.

9. Vytvořte si tři obálky a každou z nich nalepte do jedné z částí lapbooku. Povrch obálky si můžete libovolně vyzdobit. Na kousek papíru napište krátkou modlitbu ke svatému Josefovi a vložte jej do obálky. Jednotlivé modlitby by se měly vztahovat k dané tematické části (např. Josef a Marie – Bože, dej, aby se muži chovali ke svým ženám jako Josef k Marii). Podrobnosti k této části naleznete v kapitole **Modlitba**.

1.1. Josef v Bibli

Zmínky o Josefovi najdeme Bibli v evangeliu podle Matouše a v evangeliu podle Lukáše. Lze z nich vyčíst jeho vztahy na třech úrovních, které jsme využili v tomto lapbooku, tedy Josef a Marie, Josef a Ježíš a Josef a Bůh.

1.1.1. JOSEF A MARIE - SNOUBENEC

Pro tuto část nabízíme úryvek Mt 1,18-25. Josef zde řeší velké rozhodnutí, co udělá s Marií, která byla „shledána těhotnou z Ducha Svatého“.

Výklad dle Daniela J. Harringtona:

- ✧ *Josef byl s Marií zasnouben. Zasnoubení bylo v té době bráno velmi vážně a uznávaly se jeho právní důsledky. Při zasnubním obřadu manžel předal své ženě (jejímu otci) svatební smlouvu a tzv. cenu za nevěstu. Mezi svatebním obřadem a samotnou svatbou mohl uběhnout rok či několik let. Při čtení tohoto úryvku máme počítat s tím, že zasnubní obřad Josefa s Marií se již uskutečnil a že očekávali obřad svatební. Marie zůstávala v domě svých rodičů a Josef čas od času domácnost navštěvoval.*
- ✧ *Sňatek mezi Marií a Josefem nebyl ještě předtím, než Marie otěhotněla, dokonán. Josef se stal sice zákonným Ježíšovým otcem, ale Ježíšovo početí se odehrálo velmi neobvyklým způsobem, aniž by se stal jeho tělesným otcem.*
- ✧ *Podle zákona se měla zasnoubená žena, u níž se zjistí, že není panna, navrátit do domu svého otce a být ukamenována k smrti muži města kvůli hanbě, kterou uvedla na dům otce.*
- ✧ *Josef se rozhodl ušetřit Marii veřejného procesu – veřejného zostuzení tím, že ji jednoduše nechal projít méně veřejnou procedurou rozvodu a tajně ji propustit, aby se mohla vdát za někoho jiného.*
- ✧ *Do Josefova mučivého rozhodování a zmatku zasáhne Bůh prostřednictvím snu. Skrze božího posla mu Bůh radí, aby se s Marií nerozváděl, ale přijal ji k sobě, a dokonce aby to byl on, kdo dá dítěti jméno (Ježíš).*

Náměty na zamyšlení:

- ✧ Pověďte si s dětmi o tom, jaké zákony tehdy byly ohledně situace Marie a Josefa.
- ✧ Co znamenalo, že byli zasnoubeni?
- ✧ Jak se mělo řešit Mariino těhotenství dle zákonů?
- ✧ Jak se chtěl Josef zachovat a proč?

Ptejte se dětí:

- ✧ Jaké pocity měl asi Josef, když se dozvěděl, že Marie čeká dítě, ale ne s ním? Co vše se mu mohlo honit hlavou?
- ✧ Jaké podle vás bylo Josefovo rozhodnutí, tajně Marii propustit?
- ✧ Co se asi odehrávalo v Josefovi po snu, kdy k němu promluvil Bůh a řekl mu, aby přijal Marii i s dítětem k sobě? Co si Josef říkal, jak asi přemýšlel?

1.1.2. JOSEF A JEŽÍŠ - OTEC

Pro tuto část lze použít několik biblických úryvků, které poukazují na Josefa jako na starostlivého otce: Josef, který ochraňuje Ježíše před Herodem a přebývá v Egyptě jako cizinec (Mt 2,13-23) nebo Josef, který chrání Ježíše svým vlastním rozhodnutím a odvahou (Mt 2,19-23) či Josef, který má strach o svého syna a zároveň jej učí být poslušným (Lk 2,39-52).

- ✧ Podrobnější výklad nabízíme k úryvku Lk 2,39-52

Výklad dle Silvana Fausti – Sacra Pagina

- ✧ *Třikrát do roka zvou poutníky do Jeruzaléma: o Velikonocích, o letnicích a o svátcích stánků. Kdo žije příliš daleko, může přijít jen jednou. Ježíš se připojuje ke své rodině, která je poslušná Hospodinovu zákonu a jde slavit jeho Paschu.*
- ✧ *Až do 13. roku bylo dítě neplnoleté, bylo synem svých rodičů, kteří ho přijali jako dar. Musejí ho naučit slovu, které z něj činí syna Božího, jediného Otcova. Mezi 12. a 13. rokem je definitivní učební doba a potom se z dítěte stává „dospělý“, „syn Zákona“, o kterém se jako o jeho rodičích předpokládá, že zná vůli Boží a plní ji.*
- ✧ *Ježíše nenalézají ve skupině poutníků, na cestě s ostatními, kteří jdou pryč z Jeruzaléma. Abychom ho mohli nalézt, je třeba „změnit cestu“, „vrátit se zpět“ tam, kde vydržel on sám, obrátit se na jeho cestu do Jeruzaléma, kde ho konečně najdeme.*

Náměty na zamyšlení:

- ✧ Povídejte si s dětmi o tom, jaký měl asi Ježíš život do svých 12 let. Co vše se o jeho době dozvídáme z Bible. Jistě musel žít běžný život, tak jako ostatní. Jakou roli v tom hrál Josef?

Ptejte se dětí:

- ✧ Co vše mohl Josef naučit malého Ježíše? (tesařskému řemeslu, vztahu k práci, „hodnotě, důstojnosti i radosti z toho, co znamená jíst chléb – plod vlastní práce“, plnit Otcovu vůli)
- ✧ V čem se projevovala starostlivost Josefa jako otce?

1.1.3. JOSEF A BŮH - DÍTĚ BOŽÍ

V této části můžete využít dvou biblických částí, kde k Josefovi promlouvá Bůh skrze sny a on důvěřuje jeho slovům a následuje je a přebírá za ně zodpovědnost. Jde o stejné úryvky jako v první části Mt 1,18-25 nebo Mt 2,13-15 a Mt 2,19-23. Vzhledem k tomu, že první úryvek jsme rozebírali již v první části (Josef – Marie), budeme se nyní věnovat druhému biblickému úryvku Mt 2,13-15 a Mt 2,19-23.

Výklad dle Daniela J. Harringtona

- ✧ *Jedním ze způsobů předávání Božího poselství byly v biblických dobách sny. Zatímco moderní lidé považují sny za klíč ke své minulosti a přítomnosti, starověcí lidé v nich viděli průvodce do budoucnosti. Josef je poslán do Egypta, který se dostal pod římskou nadvládu r. 30 př. Kr. a nespadal pod Herodovu pravomoc. Egypt byl tradičním působištěm pro Židy.*
- ✧ *Po Herodově smrti v r. 4 př. Kr. bylo jeho království rozděleno mezi jeho tři syny. Jednomu z nich Archelaovi byla svěřena vláda nad Judskem, Samařskem a Idumeou. Jeho vláda se vyznačovala krutostí a politickým chaosem.*
- ✧ *Oblast Galileje byla ve srovnání s Judskem pokojnější a bezpečnější oblast.*
- ✧ *Nazaret byla zemědělská osada poblíž hlavní obchodní cesty vedoucí do Egypta.*

Náměty na zamyšlení:

- ✧ Jak se musel Josef cítit v okamžiku, kdy se měl s Marií a malým Ježíšem vydat na dlouhou cestu do cizí země?
- ✧ Jak se asi cítili v cizí zemi?
- ✧ Jsou dnes lidé, kteří musí ze své země odejít? Jaké mohou být důvody jejich útěku?

Ptejte se dětí:

- ✧ V čem spočívala Josefova poslušnost a oddanost Bohu?
- ✧ Bylo pro Josefa jednoduché vydat se na cestu do cizí země?
- ✧ Našli byste podobnou situaci v dnešní době s Josefovým odchodem z rodného Betléma a příchodem do cizí země Egypta? (současní migranti)

1.2 JAKÝ BYL JOSEF

Tato část následuje po úryvcích z Bible, které si s dětmi najdete, přečtete, vystřihnete, nalepíte a společně se nad nimi zamyslíte (viz kapitola výše). Na jejich základě pak můžete přemýšlet o vlastnostech Josefa, které z nich vyplývají – k čemu dané události Josefa vedly a jaké vlastnosti se díky nim projevíly? K zamyšlení vám nabízíme také části z Apoštolského listu Svatého otce Františka „Patris Corde“, který byl vydán 8. prosince 2020 u příležitosti 150. výročí prohlášení sv. Josefa patronem univerzální církve (*tyto části jsou označené v této kapitole kurzívou*).

1.2.1. JOSEF A MARIE - SNOUBENEC

Josef přijímá Marii, aniž by si kladl jakékoli podmínky. Důvěřoval andělovým slovům. „Ušlechtilost jeho srdce mu umožňuje, aby všechno, co se naučil ze Zákona, podřídil lásce. Dnes, v tomto světě, kde zjevně dochází k psychologickému, verbálnímu i fyzickému násilí na ženě, se Josef ukazuje jako uctivý, delikátní muž, který, ač nemá všechny informace, se rozhoduje pro Mariino dobré jméno, pro její důstojnost a život. V pochybnostech o tom, jak nejlépe si počínat, mu Bůh osvětlením jeho úsudku pomáhá, jak se rozhodnout.“

Povídejte si s dětmi o tom, jaké vlastnosti se u Josefa projevíly, když:

- ✧ se rozhodl vzít k sobě Marii i s dítětem, které nebylo jeho (např. odvážný, uctivý, ušlechtilý)
- ✧ se musel i s Marií vydat na dlouhou cestu do Betléma (např. odvážný, poslušný zákonům)
- ✧ v Betlémě nebylo pro Marii nikde místo a on musel uchystat stáj, aby se stala útulným místem pro Marii a Božího syna (např. starostlivý, láskyplný, ochotný)

1.2.2. JOSEF A JEŽÍŠ - OTEC

Svatý Pavel VI. konstatuje, že Josefovo otcovství se konkrétně vyjadřovalo v tom, že: „ze svého života učinil službu a obět ve prospěch tajemství vtělení a s ním spojeného vykupitelského poslání, že uplatnil svou legitimní autoritu vůči Svaté rodině, aby jí daroval sebe sama, svůj život a svoji práci; že přetavil svoje lidské povolání v rodinnou lásku skrze nadlidské obětování sebe, svého srdce a všech schopností, v lásku danou do služby Mesiáše, který vyrůstal v jeho domě“.

Otcem se člověk nerodí, nýbrž se jím stává. Nelze se jím stát pouhým přivedením dítěte na svět, nýbrž zodpovědnou péčí o ně. Pokaždé, když na sebe někdo vezme zodpovědnost za život někoho druhého, stává se tak v určitém smyslu jeho otcem.

Být otcem znamená připravit dítě na život, na realitu. Nikoli je zadržovat a věznit, nikoli vlastnit, nýbrž naučit ho rozhodování, svobodě a hledání řešení. Možná proto tradice nazývá Josefa otcem „nejcudnějším – nejčistším“.

Povídejte si s dětmi o tom, jaké vlastnosti se u Josefa projeví, když:

- ✧ přijal Boží dítě a vychovával ho během jeho dětství, kdy mu byl příkladem ve své víře v Hospodina, při práci a ve vztahu k jiným lidem. (citlivý, starostlivý, pracovitý, zodpovědný)

1.2.3. JOSEF A BŮH - DÍTĚ BOŽÍ

V našem životě častokrát dochází k událostem, jejichž smysl nechápeme. Naší první reakcí je mnohdy zklamání a vzpoura. Josef nechává stranou svoje úsudky, aby dal prostor tomu, co se děje a co pro něj může vypadat záhadně. Událost přijímá, přebírá za ni zodpovědnost a smiřuje se se svým životním údělem. Pokud svůj životní úděl nepřijmeme, nedokážeme jít dál, protože budeme vždycky v zajetí svých očekávání a následných zklamání.

Také Josefovými útrapami prostupuje Boží vůle, Boží dějiny a jeho plán. Josef nás tak učí, že věřit v Boha znamená věřit i v to, že Bůh může působit skrze naše obavy, naše chyby a slabosti. Učí nás také, že uprostřed životních bouří nemusíme mít strach přenechat kormidlo své lodi Bohu. Někdy bychom chtěli mít všechno pod kontrolou, ale Bůh vidí vždy dál.

Povídejte si s dětmi o tom, jaké vlastnosti se u Josefa projeví, když:

- ✧ k němu promluvil Bůh skrze sny a on vždy jeho výzvy přijal (rozhodný, zbožný, zodpovědný, poslušný)
- ✧ nevěděl, jak události dopadnou a přesto přijal Boží vůli (odvážný, důvěřující Bohu, oddaný Bohu)

1.3. JOSEF JAKO ZDROJ INSPIRACE

1.3.1. JOSEF A MARIE - SNOUBENEC

Josef všechno, co dělal, podřídil lásce.

- ☆ Co to vlastně znamená podřídít vše lásce? K čemu mě to vede ve vztahu k mým blízkým? A k čemu mě to vede ve vztahu k těm, které nemám rád nebo mi nějak ublížili?

1.3.2. JOSEF A JEŽÍŠ - OTEC

Josef ze svého života učinil službu, vzal na sebe odpovědnost za druhé a stal se otcem „nejcudnějším a nejčistším“.

- ☆ Jak mohu já učinit ze svého života službu? V které oblasti bych dokázal „sloužit druhým“ (být nápomocen druhým)?
- ☆ Mám ve svém životě za něco nebo za někoho zodpovědnost? Co vše tato zodpovědnost vyžaduje?

1.3.3. JOSEF A BŮH - DÍTĚ BOŽÍ

Josef nechává stranou své úsudky, přijímá událost a přebírá za ni zodpovědnost.

- ☆ Jak přijmout Boží vůli, i když se zdá těžká, nepochopitelná? Jak přijmout události, které jsou pro nás bolestivé, kdy se bojíme o sebe či o své blízké, kdy nechápeme, proč se některé věci dějí?
- ☆ Jak mi může být Josef inspirací v okamžicích, kdy mám strach z toho, jak se věci vyvíjí? Když se bojím nebo nevím, jak dopadnou?

1.4. MODLITBA

Zamyslete se nad tématy, která jste otevřeli při četbě biblických úryvků, při zamýšlení se nad postavou Josefa a nad tím, jak se jím můžete nechat inspirovat ve svém životě. Zkuste tyto myšlenky shrnout do modlitby ke svatému Josefu. Mohou to být jen krátké modlitby, přímlyvy, díky apod. Jednotlivé modlitby by měly vycházet z daných třech tematických oblastí – Josef a Marie, Josef a Ježíš, Josef a Bůh.

2. JOSEF V ZRCADLE NAŠÍ DOBY

Tato část se zaměřuje na vnímání Josefa v dnešní době. Zabývá se několika oblastmi, které jsou vlastní každému svatému. Jde především o oblasti, jejichž patronem či ochráncem se stal svatý Josef, o jeho dobové zobrazování a církevní památky, které jsou mu zasvěceny. Je dobré, pokud si děti potřebné informace samy hledají a třídí. Pokud by si samy nevěděly rady, můžete využít materiálu v jednotlivých kapitolách.

NÁVOD NA TVORBU LAPBOOKU:

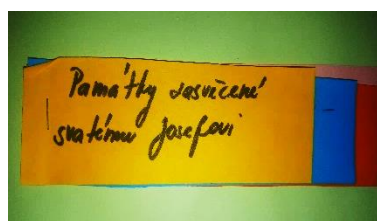
Pomůcky: tvrdý papír, barevné papíry, tužky, pastelky, fixy, lepidlo, lepicí páska

1. Připravte si papír A4, nalepte na něj barevný papír a přilepte jej na prostřední část lapbooku dolů.
2. Vystříhněte kruhový obrázek Josefa (viz příloha) nebo si jej sami namalujte podle svých představ a nalepte jej doprostřed první stránky.

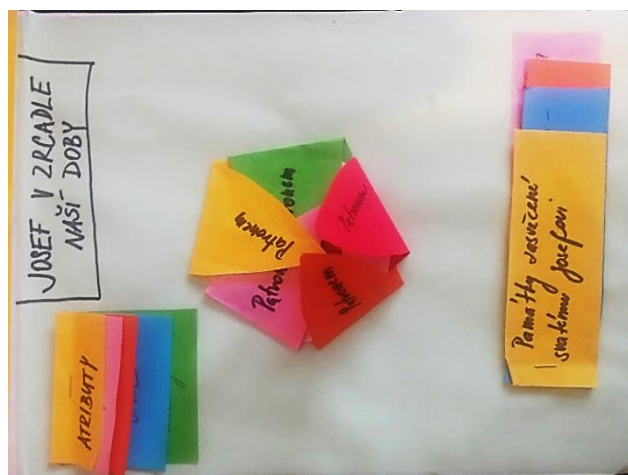
3. Zjistěte, čeho nebo koho je svatý Josef patronem, a zamyslete se nad tím, proč tomu tak je, jak to souvisí s Josefovým životem. (podrobnosti v kapitole **Svatý Josef – patron a ochránce**). Vytvořte příslušný počet „okvětních lístků“, napište na každý z nich jednu oblast, které je patronem, a nalepte je na obrázek Josefa tak, aby se daly otevírat.

4. Najděte obrázky svatého Josefa (např. v počítači) a zamyslet se nad tím, jak je tento svatý zobrazován a proč? (podrobnosti v kapitole **Vyobrazení svatého Josefa**). Zaměřte se především na atributy, které jsou s ním spojovány. Každý atribut napište na jeden barevný lísteček, v horní části je spojte (lepidlem nebo sešívačkou) a umístěte do lapbooku.

5. Vyhledejte názvy míst, kostelů či jiných památek ve vašem okolí, které nesou název svatého Josefa (podrobnosti v kapitole **Památky zasvěcené svatému Josefu**). Napište každou z nich na kousek papíru a nalepte za okraj těsně vedle sebe do svého lapbooku. Papírky můžete také nejprve spojit sešívačkou a poté nalepit. Vytvoří se vám tak vějíř, kterým můžete lehce listovat.

Návrh výsledné podoby

2.1. SVATÝ JOSEF – PATRON A OCHRÁNCE

V západní církevní tradici se s kultem úcty svatého Josefa setkáváme od 12. století. Jeho rozkvět nastává až v pozdním středověku. Slavení svátku svatého Josefa, oficiálně zavedeného v 15. století, je ovšem podstatně staršího data – je známo již z koptských kalendářů z 8. století. V roce 1870 je svatý Josef vyhlášen papežem za patrona celé církve.

Patron manželů a křesťanských rodin

- ✧ Josef byl manželem Panny Marie a členem Svaté rodiny.

Patron pracujících se dřevem (tesařů, truhlářů, kolářů, dřevorubců ...)

- ✧ Josef byl povoláním tesař.

Patron vychovatelů

- ✧ Vychoval a staral se o Ježíše, kterého přijal za svého syna.

Patron cestujících a vyhnanců

- ✧ Několikrát se Josef musel se svou rodinou vydat na cestu a to i do země, kterou neznal. Sám tak okusil pocit vyhnanců a cizinců v neznámé zemi.

Patron šťastné smrti

- ✧ Evangelia zaznamenávají Josefův život do doby, kdy Ježíš začal veřejně působit. Vzhledem k tomu, že Josef není mezi hosty na svatební hostině v Káně, která znamenala začátek veřejné Ježíšovy služby, je zřejmé, že zemřel dříve, než jeho syn dosáhl dospělosti. Na vyobrazeních je často vylíčena smrt svatého Josefa, který nemocný leží v posteli a nad ním se sklání Ježíš a Marie. Svatý Josef je mimořádně uctívaným patronem šťastné smrti.

2.2. VYOBRAZENÍ svatého Josefa

Atributy svatého Josefa jsou **dítě Ježíš, hůl (rozkvetlá), lilie, tesařské a truhlářské nástroje**. S nimi také bývá často Josef zobrazován ve výtvarných dílech.

Stařec opírající se o hůl

- ✧ Velmi často se můžeme setkat s vyobrazení Josefa jako starého muže opírajícího se o hůl, který se sklání nad novorozenětem. Josefův vysoký věk v době narození Ježíše byl do umění převzat z apokryfního života Josefa, kde světec vystupuje v době sňatku s Marií jako třiadevadesátiletý vdovec. Daleko pravděpodobnější je, že Josef byl v době Ježíšova narození muž v plné síle, jen o několik let starší než Panna Maria. Byl plný životní energie, schopný čelit problémům a zodpovědně zvládat složité životní situace.

S malým Ježíšem v náručí a s lilii

- ✧ Lilie je tu symbolem čistoty.

Pracující v dílně s Ježíšem

- ✧ O Josefovi je známo, že pracoval se dřevem, zřejmě jako tesař. Jistě k práci do své dílny bral i Ježíše a učil ho svému řemeslu.

U jesliček v Betlémě

Smrt svatého Josefa

- ✧ Na vyobrazeních je často vylíčena smrt svatého Josefa, který nemocný leží v posteli a nad ním se sklání Ježíš a Maria.

2.3. PAMÁTKY ZASVĚCENÉ SVATÉMU JOSEFOVI

Kostelů a kaplí zasvěcených svatému Josefovi je v České republice velká řada. Nabízíme vám ty v Královéhradecké diecézi. Můžete si najít nejbližší k vašemu bydlišti nebo i vzdálenější a udělat si k ní rodinnou pouť (v hledání vám pomůže i uvedená poloha GPS).

Tabulka viz příloha Seznam - kostely a kaple - sv. Josef

Hotový lapbook může vypadat např. takto:

